

napadnikov že bežal, jednega pa je še davil in držal tako trdno, da se ni mogel ganiti. „Gospod, pokličite psa, zadavi me“, zdihuje in prosi zločinec. Don Bosko odvrne: „Pokličem ga, ako mi obljubiš, da se spreobrneš.“ — „Obljubim, obljubim“, je odgovoril; „pa za božjo voljo, pokličite vendar psa, sicer umrjem.“ Don Bosko pokliče psa; zlobnež pa se hitro zgubi za svojim tovarišem.

Kako zelo skrben je bil „sivec“ za Don Boskovo življenje, razvidimo tudi iz tega-le dogodka. Neki večer je hotel iti še z doma. Bilo je pa že pozno in njegova mati, preblaga Marjeta, mu je hotela ubraniti, a zastonj. Ko je hotel Don Bosko iti skoz vrata, je že ležal „sivec“ na pragu in se ni dal premakniti. Don Bosko ga dregne rahlo z nogo in reče: „No, sivček, naredi prostor!“ A pes se ne gane, marveč le nevoljno zarenči. „Saj vidiš, moj sin!“ reče gospa Marjeta, „pes je pametnejši nego ti; poslušaj ga vendar in nikar ne hodi več iz hiše.“ Še dvakrat poskuša Don Bosko, a zaman; pes se ne dá prepoditi in straži tako stanovitno, da mora doma ostati. Četrte ure pozneje že pride sosed praviti, da je opazil štiri hudobne može, kateri prežijo nanj; naj torej nikar ne hodi več izpod strehe.

Še mnogokrat je „sivec“ rešil Don Boska iz smrtnih nevarnosti tudi v drugih krajih, da se je sveti mož sam močno čudil in hvalil Boga, ki mu je poslal tako čudežnega pomočnika.

Iz temne zgodovine čebelnega življenja.

(Piše *Fr. Pengov*.)

VI. Smrt poštenjakova.

Bilo je par dnij po slavno znani trotovski vojski meseca avgusta 1898. l. V panju, ki je imel na čelu lepo sliko sv. mučencev Mohorja in Fortunata, je nastala velika praznota. Skrb za bližajočo se zimo, stud nad neznosno lenobo in lahkostjo trotov je tiral sicer najvzornejše ljubiteljke miru do odločilnega koraka, čegar konec je bil — smrt ali prognanstvo s trebihom za kruhom vseh trotov. Ne vseh!

Jeden je bil, kateremu je prizanesla osoda, katerega ni zadel bič maščevanja — stari Letavec. Ves čas boja in domače prekucije je tiho presedel v kotu pri Žrelcu. On jedini je ostal v panju, ko je razburjenost delavk gonila vse njegove sodruge ven v tuji svet.

Hrom je bil stari Letavec, nogo mu je vzela sovražna sekira v dolgotrajnih bojih, ki jih je bilo hrabro ljudstvo z roparskim ljudstvom naseljenim v stari, stari vrbi ob gozdnem potoku; bil je svoje dni priljubljen pri ljudstvu, ki ga je častilo kot svojega kralja, in marsikaka pametna se je izlegla v njegovi obširni glavi. Zavoljo tolikih zaslug si niso upale čebele dotakniti se sivih, častitljivih las.

Ali stari Letavec tudi ni prosil usmiljenja. Razotožen je zrl pred se brez genotja.

„Stari Letavec ostane pri nas!“

Tako je odločila jedna izmej delavk, in nikdo se ni upiral. Molče so vse pritrjevale, kakor da se to umeje samo ob sebi.

Le hromi, stari Letavec se ni premaknil. Ko pa je na večer potihnilo dnevno vrvenje in je vsakdo utrujen odpočival, bučal je starec sam ob sebi:

„Jaz sem to že naprej vedel — saj je prav za prav vsemu panju v prid, če se trotje preženo na zimo. Zdaj je vsaj že v panju red, — jaz pa? Moje delo je pri kraju, in tu v panju sem do cela odveč. Star sem, nadložen in hrom, ni me več potreba tu. Toda po sami milosti tu ne maram jesti cvetnega prahu — nikdar!“

Gost somrak se je bil že ulegel na zemljo, ko je bergljal hromi trot počasi skozi žrelce na brado. V panju so že davno sanjale drobne delavke, utrujene po pōtnem dnevu. Hromi Letavec se ustavi pred hišnimi vratci in se zamišljeno ogleduje po vrtu. Na temnomodrem nebu se je lesketal mesec in motni njegov sijaj je polagoma prevladoval nad nedoločno somrakovo svetlobo.

Mala senca trotova je črnela bolj in bolj, in njeni obrisi so bili vsak trenotek jasnejši.

Stari trot je motril svojo senco, in zdelo se mu je, kakor da stoji nad lastnim mrtvim truplom.

„Umreti moram“, šepetal je otožno, „ker sem dokončal svojo nalogo in nisem na svetu za nobeno rabo več. Sam si živeža poiskati ne morem, od miloščine živeti nočem“

Jesenski večer je bil topel, krasen, čaroven. Na oglu vrtnega zidu v starem, gostem rožnem grmu je gostolel slavček. Imel je tam svoje gnjezdece. Sedel je poleg gnjezdeca na drobni vejčici in drobil svojo najkrasnejšo uspavanko. Peval je tako čaromilo, tako nežno čutno, da je umolknil ves vrt in vse sadunosne brežine na okrog in so poslušale.

Nikjer niti najmanjšega genotja, ne glaska, ne šepetka. Celo razposajeni veterc se je umiril in umolknil občudujoč milino slavčjega grla.

„Kako sem srečen“, glasil se je slavček, „ker je svet tako krasen . . .“

„Kako sem srečen“, odzval se je rožni grm; „kako sem srečen“, odmevalo je po vrtu od vsakega drevca in vsake cvetlice, „ker je svet tako krasen“

„Kako sem srečen“, prišlo je na misel tudi staremu trotu, „ker je svet tako krasen“, krasna mora biti tudi moja smrt! Saj je prelepo petje dobrega ptička, kakor v slovo meni — neomoglemu starcu. Zahvalim se mu za njegov spev, za me poslednji“

Stari Letavec se je previdno ozrl po travi, ne sedi li tamkaj siva žaba, in se je spustil doli z letavne deske. Polomljena krilca so bila vzrok, da je težko pal na tla v rosno travo; odtodi pa se je pletel z velikim naporom mej neštevilnimi stebelci in bilkami proti vrtni ograji.

Kratka je bila sicer pot od ulnjaka do belega zidu, ali za hromeга trota grozno, grozno dolga. Na zlomljene nožice ni mogel stopati in pri vsakem koraku je čutil v njih žgečo bolečino.

Toda slavček je pel naprej vedno novo in novo pesmico in pri njegovem spevu je utihnila vsaka bolečina, vsak drugi čut.

Hromi trot je dosegel belo zidovje in jo rezal poleg njega v travi proti rožnemu grmu. Vodil ga je slavčev spev.

Ne daleč je poskakovala v travi žaba in njene oči so žarele tako ognjevito, kakor zenice jaguarjeve v divjem pragozdu. Da bi se ji izognil, je zlezel trot višje na zid. — Kar zamigne nad njim črna senca netopirjeva, in trot se spusti kakor droben kamenček na tla in pade globoko doli mej travino. Naslednji hip že je stopal trudno dalje in dalje in prišel pod rožni grm.

Tukaj je bilo lepo, jako lepo. Okrog se je širil vonj vrtnice tako močno, spev slavčev tako blizu — kako krasna smrt bo to!

„Kako krasna smrt bo to!“ je ponavljal užaljenega srca stari trot in lezel trudapolno po bodečem deblu navzgor, vedno bliže k gostolečemu pevcu.

A poleg njega se je pomikala v luninem svitu črna senca — ž njim je lezla njegova smrt.

Slavec je žgolel močno, jasno in tako vztrajno, kakor da bi se ne mogel naveličati.

Slednjič je slavček dogostolel in umolknil. Začutil je, da je utrujen, da ga peče v grleku in povetil je glavo.

Poleg sebe je opazil trota, ob kojega krilih so se odbijali lunini žarki.

„Ravno prav“, je tlesnil z jezikom slavec, „imam vsaj kako nagrado za svojo pesem. Dobra bode za večerjo!“

In strl je trota v kljunu.

V tem hipu je zapustila starega Letavca njegova senca, do sem ga je pripeljala črna smrt

„Glejte, glejte, še v svoji smrti bom koristil, kako krasna smrt!“

Te misli so še blisknile skozi možgane hromeга trota, ko ga je stisnil in ukončal jekleni kljun.

„Kako sušo sem imel pač v grlu“, se je oblizoval. Na to pa je razšopiril perjiče, stisnil glavico pod leve kreljutce in sladko zadremal.

Lunica je svetila, rože so dehtele, oh ljubi Bog! Kako krasen je Tvoj svet!

